

3:1

Fråga om kommun träffat avtal med annan än fastighetsägare om brukande av kommunens allmänna va-anläggning.

Stadsägan ligger inom verksamhetsområdet för Askersunds kommuns allmänna va-anläggning och är sedan 1959 ansluten till denna.

Kommunen yrkade förpliktande för S.J. att till kommunen utge vattenavgift för fastigheten för andra perioden 1973 med 161 kr 70 öre jämte fem procent ränta från 1974-06-27 till dess betalning sker.

S.J. vitsordade, att slutligt fordrat belopp i och för sig riktigt beräknats enligt taxa, men bestred kommunens talan och anförde: Hans far, T.J., förvärvade fastigheten till sin son L.J. Vid försäljningen undantog fadern för sin och moderns livstid bl.a. nyttjanderätt till bostad i husets nedersta våning, vilken nyttjanderätt intecknades. Enligt upprättat köpekontrakt åtog sig fadern att såsom hyra betala på fastigheten belöpande skatt och hålla fastigheten brandförsäkrad till betryggande belopp samt reparera och underhålla den undantagna bostaden. L.J. sålde i sin tur fastigheten år 1957 till S.J., varvid nyttjanderätten bestod. Från och med 1973-11-01 har nyttjanderättsavtalet upphört att gälla. Först då har S.J. tillträtt fastigheten och får han anses ha blivit ägare till denna. Enär T.J. till nämnda datum haft att svara för alla på fastigheten belöpande avgifter och den i målet aktuella avgiften faller inom nämnda tid, skall fadern och inte han själv gentemot kommunen svara för denna. Detta styrks också av att tidigare räkningar tillställts fadern och att kommunen ingått i förhandlingar med denne om betalning av ifrågavarande räkning.

Kommunen genmälde: S.J. är sedan 1957 lagfaren ägare till fastigheten. I denna egenskap är han gentemot kommunen såsom huvudman för den allmänna va-anläggningen ansvarig för på fastigheten belöpande va-avgifter. Något anslutningsavtal eller liknande handling har inte upprättats. Endast en debiteringsliggare har förts och i denna har S.J. upptagits som abonnent. Kommunen har inte träffat något brukningsavtal enligt 3 § andra stycket va-lagen med T.J. såsom nyttjanderättshavare. Under åren 1971 - 1973 har dock räkningar utställts i T.J:s namn efter därom framställda önskemål från T.J. och S.J. Härigenom har kommunen emellertid inte ändrat eller slutit nytt avtal beträffande abonnemanget för fastigheten.

Va-nämnden yttrade:

Enligt av kommunen förebragd äganderättsutredning beträffande fastigheten har lagfart senast beviljats för S.J. efter ansökan 1957-11-27 på grund av köpebrev 1957-11-01. Såvitt utredningen i målet ger vid handen har alltså S.J. varit ägare av fastigheten under den tid som omfattas av kommunens krav. Såsom ägare av fastigheten är därför S.J. enligt 9 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar skyldig att till kommunen såsom huvudman för

den allmänna va-anläggningen betala va-avgifter, om inte kommunen enligt 3 § 2 st samma lag träffat avtal med annan om brukande av anläggningen.

S.J. har såsom hans talan får förstås gjort gällande att kommunen träffat avtal med T.J. såsom nyttjanderättshavare om brukande av anläggningen och att T.J. i enlighet med förenämnda bestämmelse i 3 § 2 st va-lagen därför i ägarens ställe skall vara betalningsansvarig för aktuell brukningsavgift.

S.J. har inte ens påstått att något formligt avtal mellan T.J. och kommunen om brukande av anläggningen har förelegat. Av utredningen får visserligen anses framgå att T.J. fram till den 1 november 1973 gentemot S.J. stått för på fastigheten belöpande va-avgifter samt att räkningar på dessa under tiden 1971 - 1973 på dennes och T.J:s begäran utställts på T.J. Vad sålunda och i övrigt framkommit kan emellertid inte tas till intäkt för att brukningsavtal slutits mellan kommunen och T.J. Det kan således inte anses styrkt att annan än S.J. gentemot kommunen är ansvarig för aktuell brukningsavgift.

Va-nämnden förpliktade S.J. att utge avgiften.

Beslut: 1976-07-29, BVa 24

Mål nr: Va 98/74

S.J. fullföljde talan och yrkade i Vattenöverdomstolen ogillande av kommunens talan.

Kommunen bestred S.J:s vadetalan.

S.J. åberopade bl.a. följande: I samband med att fastigheten år 1959 anslöts till kommunens va-nät träffades överenskommelse om att T.J. skulle stå som abonnent. Detta förhållande bestod därefter till dess T.J:s rätt att bo kvar på fastigheten upphörde 1973-11-01. Att även kommunen uppfattade rättsläget på samma sätt visas av att kommunen först riktade sina krav mot T.J. Kraven fullföljdes med ansökan om betalningsföreläggande hos Hallsbergs tingsrätt. Ansökningen återkallades, när det visade sig att T.J. hade motkrav som var större än kommunens fordran.

Vattenöverdomstolen yttrade:

Betalningsskyldighet för va-avgifter åvilar enligt huvudregeln ägare av ansluten fastighet. Lagen räknar emellertid med möjligheten att avtal kan träffas mellan huvudmannen för en anläggning och annan än fastighetsägaren, t.ex. en nyttjanderättshavare, om att den senare i stället för fastighetsägaren skall vara betalningsskyldig. Särskild form för sådant avtal är inte föreskriven.

Kommunen, som är huvudman för den nu ifrågavarande anläggningen, har i skrivelse 1975-04-02 till Va-nämnden uppgivit bl a: Fastighetens va-abonnemang har under hela den tid som

fastigheten varit ansluten till kommunens va-anläggning "varit utställt på" S.J. För perioden 1971 - 1973 framställde dock S.J. och T.J. gemensamt önskemål om att va-räkning skulle utställas på T.J. Kommunen accepterade detta arrangemang. Det innebär dock enligt kommunens uppfattning inte att ändring gjordes i det ursprungliga abonnemanget med fastighetsägaren S.J.

Den räkning för vilken kommunen i detta mål kräver betalning hänför sig till tiden 1972-10-01--1973-09-30.

S.J. har företett dels avskrifter av räkning 1959-10-07 avseende inkopplingsavgift för vatten och avlopp och utställt på T.J., dels kommunens ansökan 1973-12-10 om betalningsföreläggande för T.J. avseende "Preliminär vattenavgift 1972". Även om räkningen och betalningsföreläggandet hänför sig till en annan tidpunkt än det nu aktuella kravet, ger de dock visst stöd för S.J:s påstående att avtal förelegat mellan kommunen och T.J. om att T.J. och inte S.J. var att anse som va-abonnent. Påståendet stöds också av den omständigheten att räkningen på ifrågavarande bruksavgifter utställdes på T.J. med den 1973-12-20 som senaste betalningsdag men sedan ändrats till att avse S.J. med den 1974-01-17 som senaste betalningsdag.

Genom vad som sålunda upptagits finner Vattenöverdomstolen att kommunen för den tid som det i målet åberopade kravet avser får anses ha träffat sådant avtal med annan än fastighetsägaren som omnämns i 3 § 2 st va-lagen. Vid sådant förhållande föreligger inte betalningsskyldighet för S.J.

Vattenöverdomstolen ogillade kommunens mot S.J. riktade krav.

Dom 1976-11-17, DT 39

Mål nr T 35/76